

публиканци, създаде и насърчаваше тъй нареченото илирско движение, което имаше за цел да организира въ едно политическо тяло южните славяни, за да бъдат противопоставени на руските домогвания... И тя успяваше. Но тя още повече успя да затвърди въ съзнанието на поробените славяни необходимостта от политическа свобода. Тамъ, където военните движения от първите две десетилетия на мин. векъ не можяха да революциониратъ сърцата съ влиянието си, постигнаха го следните движения отъ 1830, 1848. и 1871. години, въ които за пръвъ пътъ се прояви една нова решителна политическа сила — работническата класа. Докато буржуазията действуваше отъ името на единъ абстрактенъ принципъ за свобода и братство, и се бореше за всеобщето освобождение на народите, неусѣтно се изправи тя прѣдъ невъзможността да реши всички въпроси, които постави собственото и развитие. Въмѣсто да установи равенството, тя възобнови неравенството въ готически стилъ между класите, което неравенство незабавно се изрази въ борбата между трудъ и капиталъ. Революциите отъ 1830, 1848. и 1871. години сж живъ очертъ на тая борба. Господството на буржуазниятъ режимъ, издигнатъ върху развалините на феодализма и върху началата на капиталистическата частна собственостъ, вмѣсто да прѣмахне борбите и неравенствата, противъ които се обявиха революционерите до 1789, още повече ги подхрани. И сега вече, старите революционни сили въ Франция (— сжщитѣ явления имаше и въ Германия прѣзъ сърцата на 19. в.) не мечтаха за едно универсално освобождение, а за решение на близки, локални въпроси: капиталистическата буржуазия се мъчеше да заякчи своето положение като обърна политическата си сила противъ другите класи. Само останалите народни слоеве, пропадащата дребна буржуазия и работническата класа, искаха да продължатъ революцията, която въ Франция